

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 16022
Tarih : 21.01.2026

10/3657

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Irak-Şam İslam Devleti (İŞİD) ortaya çıktığı zaman diliminden bu yana çok büyük savaş suçları işlemiş karanlık bir yapılanmadır. Söz konusu örgüt, Suriye ve Irak'ta faaliyette olduğu dönemlerde ülkemizde de çok sayıda kanlı eyleme imza atmış, vahşi eylemleriyle yüzlerce yurttaşımızın ölümüne neden olmuştur. İŞİD'in insanlığa karşı işlediği suçlarda kadınlara karşı işlediği suçlar önemli bir yer kaplamaktadır. Kadınların kaçırılmaları, tecavüze uğramaları, Kürt, Arap, Ezidi kadınların ve çocukların köle olarak satılmaları gibi kayıtlara geçmiş devasa suç kayıtları söz konusudur. Bu sebeple, İŞİD'in ve onun izdüşümü olan Heyet Tahrir el-Şam'ın (HTŞ) kadınlara karşı işledikleri suçların araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, içtüzüğün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim. 21.01.2026

Perihan KOCA
Mersin Milletvekili

GEREKÇE

Irak Şam İslam Devleti (İŞİD), kuruluşundan itibaren kadınları doğrudan hedef alan, kadın bedenini savaşın asli unsuru ve ganimeti olarak gören bir ideolojik hatta sahiptir. Kadınlara yönelik şiddet, örgüt açısından sistematik, planlı ve süreklilik gösteren bir savaş yöntemidir. Cinsel istismar ve cinsel taciz, zorla evlendirme, kölelik, kadınların pazarlarda ve dijital platformlarda satılması, İŞİD'in kadınlara karşı yürüttüğü politikaların merkezinde yer almıştır.

İŞİD, işgal ettiği bölgelerde yayımladığı fetvalarla kadınların kamusal yaşamdan tamamen silinmesini, zorla evlendirilmesini, "ganimet" olarak paylaşılmasını ve itaat etmeyenlerin öldürülmesini açıkça düzenlemiştir. Bu suçların en ağır örnekleri, 3 Ağustos 2014 tarihinde Irak'ın Şengal bölgesine yönelik saldırılar sırasında yaşanmıştır. Uluslararası insan hakları kuruluşlarının raporlarına yansıdığı biçimiyle, İŞİD bu saldırılarda binlerce Êzidî'yi katletmiş, çoğunluğu kadın ve çocuklardan oluşan en az 6 bin 400 kişiyi kaçırarak esir almıştır. Kaçırılan kadınlar ve kız çocukları sistematik biçimde tecavüze uğramış, zorla evlendirilmiş, köle pazarlarında satılarak meta haline getirilmiştir.

İŞİD'in kadınlara yönelik suçları, Irak ve Suriye ile sınırlı kalmamış, bu suçların önemli bir bölümü Türkiye'ye taşınmıştır. Basına ve yargı dosyalarına yansıyan çok sayıda olayda, İŞİD tarafından kaçırılan Êzidî kadın ve çocukların Türkiye'ye getirildiği, burada örgüt mensuplarının evlerinde alıkonulduğu, derin internet üzerinden fotoğrafları paylaşarak ailelerinden fidye istendiği ve para karşılığında üçüncü kişilere satıldığı ortaya çıkmıştır.

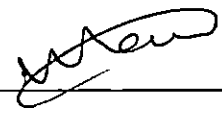
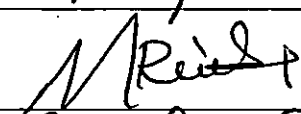
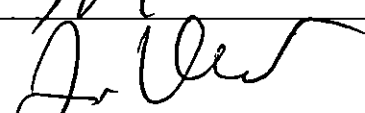
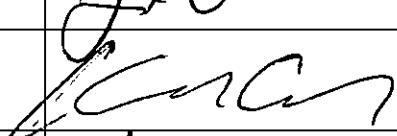
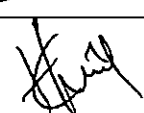
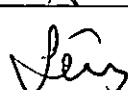
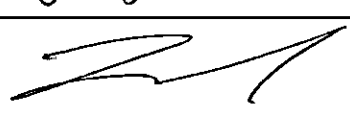
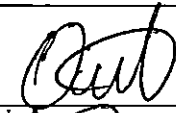
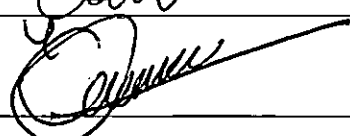
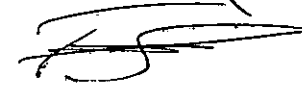
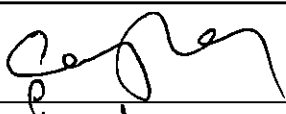
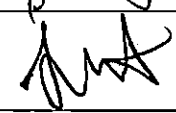
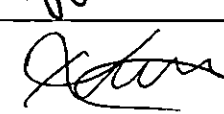
Somut örnekler bu tabloyu açıkça ortaya koymaktadır. 2019 yılında, İŞİD tarafından kaçırılan Êzidî bir kadının, Türkiye'ye getirilen iki kardeşini bulabilmek için yürüttüğü hukuk mücadelesi kamuoyuna yansımış, çocukların İŞİD'li bir aile tarafından Türkiye'ye kaçırıldığı ve ancak tesadüf sonucu devlet korumasına alındığı anlaşılmıştır. Şubat 2021'de Ankara Sincan'da yürütülen bir polis operasyonunda, 2014 yılında para karşılığı "satın alınarak" Türkiye'ye getirilen Êzidî bir kız çocuğu bulunmuş, ancak ağır suçlara rağmen etkin bir yargılama yürütülmemiştir.

Yine basına yansıyan bilgilere göre, Ankara'nın Kazan ilçesinde üç yıl boyunca İŞİD'li bir militanın evinde alıkonulan 23 yaşındaki Êzidî bir kadın, Kanada'da yaşayan akrabalarının derin internet üzerinden 8 bin dolar fidye ödemesiyle kurtarılabilmektedir. 2023 yılında ise Ankara Gölbaşı'nda, "Ebu Hamza" kod adlı bir İŞİD'linin evinde esir tutulan 21 yaşındaki Êzidî bir kadın, uluslararası girişimler sonucunda 15 bin dolar fidye ödenerek özgürlüğüne kavuşmuştur. Bu olaylar, İŞİD'in kadın ticaretinin Türkiye'de süreklilik kazanan bir pratik haline geldiğini göstermektedir.

İŞİD'in kadın düşmanı şiddeti, kadınların eşitlik, özgürlük ve özsavunma temelinde inşa ettiği toplumsal deneyimleri de doğrudan hedef almıştır. Kadınların örgütlü varlığı, karar mekanizmalarındaki temsiliyeti ve kendi yaşamlarını savunma iradesi, İŞİD'in kadınlara yönelen saldırılarının rastlantısal değil, politik ve ideolojik olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

IŞİD'in askeri ve siyasi varlığının ortadan kalktığı ifade edilse de gerek örgütün hücre evlerinin ortaya çıkması gerekse de Suriye'de Halep'in Kürt mahallelerine gerçekleştirilen operasyonlarda IŞİD armasının kullanılması örgütün varlığının sürdüğünü göstermektedir. Son olarak Halep'in Eşrefiye ve Şeyh Maksud mahallelerinde, Geçici Şam hükümetine bağlı silahlı güçler tarafından bir kadının katledilerek cansız bedeninin bir apartmandan aşağı atılması, IŞİD'in geçmişte uyguladığı vahşet yöntemlerinin güncel bir devamı niteliğindedir. Görünüşe göre IŞİD ile HTŞ iç içe geçmiş ve kadınlara karşı büyük suçlar işlemeye devam ediyor. Geçtiğimiz yılın mart ayına gerçekleştirilen Alevi katliamında da Alevi kadınların kaçırıldıkları, tecavüze uğradıkları ve Türkiye'ye uzanan bir hat içerisinde köle olarak satıldıkları rapor edilmiştir.

Tüm bu veriler, IŞİD'in kadınlara yönelik suçlarının rastlantısal ya da geçmişte kalmış eylemler olmadığını; bu suçların Türkiye'ye uzanan bir süreklilik içinde işlendiğini göstermektedir. Bu nedenle söz konusu suçların Türkiye'deki örgütsel bağlantıları, failleri ve işleniş biçimleriyle birlikte tüm yönleriyle araştırılması ve cezasızlık politikalarının sonlandırılması amacıyla Meclis Araştırması açılması zorunluluk arz etmektedir.

1	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	G. Otm
3	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
4	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
5	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	Özgül
6	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
7	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ	BATMAN	
8	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
9	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
10	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
11	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	
12	YILMAZ HUN	İĞDIR	
13	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
14	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
15	NEJLA DEMİR	AĞRI	
16	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
17	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
18	İBRAHİM AKIN	İZMİR	
19	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
20	MAHMUT DİNDAR	VAN	